

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Sobutka

w sprawie z odwołania T. K. i W. K. wspólników M. s.c. w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Nowym Sączu
z udziałem zainteresowanych: D. J., M. P., B. P., B. J., K. B., K. K., K. K., B. B., B.
M. i A. Spółki z o.o. w W.
o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz wysokości podstawy
wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 4 grudnia 2024 r.,
zażalenia odwołujących się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 9 maja 2024 r., sygn. akt III AUa 1831/20,

I. oddała zażalenie,

**II. zasądza solidarnie od T. K. i W. K. na rzecz Zakładu
Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Nowym Sączu kwotę
900,00 (dziewięćset) złotych, wraz z odsetkami, o których mowa
w art. 98 § 1¹ k.p.c. - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
postanowieniem z 9 maja 2024 r. (sygn. akt III AUa 1831/20) wydanym w sprawie

T. K. i W. K. wspólników M. s.c. w G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Nowym Sączu przy udziale: D. J., M. P., B. P., B. S., K. B., K. K., K. K.1, B. B., B. M. o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz wysokości podstawy wymiaru składek, na skutek skargi kasacyjnej od wyroku z 6 lutego 2024 r. (sygn. akt III AUa 1831/20) Sądu Apelacyjnego w Krakowie III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowił odrzucić skargę kasacyjną.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny w Krakowie wskazał, że na podstawie art. 398¹ § 1 k.p.c., od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku strona może wnieść skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Natomiast zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie ulega wątpliwości, że przedmiotowa sprawa dotyczyła prawa majątkowego. Wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana przez skarżącego w stosunku do wymienionych w sentencji uczestników nie osiąga dziesięciu tysięcy złotych. Tym samym ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia skarga kasacyjna w stosunku do żadnego z uczestników w niniejszej sprawie nie jest dopuszczalna, a w przedmiotowym postępowaniu mamy do czynienia ze współuczestnictwem formalnym, zatem wartości nie podlegają zsumowaniu.

Od wyżej wskazanego postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie zażalenie do Sądu Najwyższego wnieśli odwołujący, zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisu postępowania, tj. art. 398² § 1 k.p.c., polegające na jego niewłaściwym zastosowaniu wskutek uznania, że w niniejszej sprawie skarga kasacyjna jest niedopuszczalna. Tym samym skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

W odpowiedzi na zażalenie organ rentowy wniósł o oddalenie go w całości oraz zasądzenie od skarżących na rzecz organu rentowego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skarżących nie jest zasadne.

Zaskarżone postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie jest prawidłowe i brak jest podstaw do jego kwestionowania. Z uzasadnienia Sądu wynika, że w niniejszej sprawie nie jest kwestionowana sama okoliczność podlegania przez uczestników ubezpieczeniom społecznym na podstawie stosunku pracy (w istocie jest to okoliczność bezsporna), lecz skarżący kwestionują obciążenie ich jako płatnika składek obowiązkiem zapłaty składek, wskazując na przekazanie pracowników innemu podmiotowi. Wyznacznikiem jest decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ k.p.c. i 477¹⁴ k.p.c.; tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831 i z 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286). Dlatego ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 21 maja 2024 r., I UZ 26/23, Legalis nr 3084620).

Sąd Najwyższy wskazuje, że jeżeli w sprawie rozpoznawanej przez sąd ubezpieczeń społecznych w wyniku wniesienia odwołania przez płatnika składek nie jest sporne samo podleganie zainteresowanych ubezpieczeniom społecznym z tytułu ich zatrudnienia jako pracowników w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami, lecz jedynie to, kto w tym okresie był ich pracodawcą, a w konsekwencji płatnikiem składek na te ubezpieczenia, to rozpoznawana sprawa dotyczy ustalenia podmiotu zobowiązanego do zapłaty składek z tego tytułu, jest więc sprawą o prawa majątkowe, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia nie niższej niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c.). Wartość tę wyznacza wysokość składek za jeden rok od jednego ubezpieczonego (pracownika, zainteresowanego - tak postanowienie Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2021 r., I UZ 21/20, LEX nr 3113236; podobnie postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 stycznia 2021 r., III USK 31/21, LEX nr 3181433, z 25 listopada 2021 r., I UZ 22/21, LEX nr 3527313, z 15 grudnia 2021 r., I UZ 21/21, LEX nr 3527376, z 12 stycznia 2022 r., I UZ 33/21, LEX nr 3369499, z 8 lutego 2022 r., I UZ 41/21, LEX nr 3305514 i z 22 marca 2022 r., I UZ 32/21,

LEX nr 3398969). Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem Sądu Najwyższego ustalenie podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) wyklucza możliwość zakwalifikowania sprawy jako sprawy dotyczącej podlegania ubezpieczeniom społecznym, a tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 października 2019 r., I UK 422/18, LEX nr 3019496 i z 12 kwietnia 2022 r., I UZ 1/22, LEX nr 3421916).

Stąd przyjmuje się jednolicie, że sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, o której mowa w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., to sprawa, w której spór dotyczy istnienia obowiązku podlegania danej osoby fizycznej ubezpieczeniom społecznym z któregośkolwiek tytułu wymienionego w art. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji, jeżeli adresat decyzji organu rentowego neguje, że jest płatnikiem składek należnych za ubezpieczonego, spór przedmiotowo dotyczy składek na ubezpieczenia społeczne, a nie podlegania ubezpieczeniu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 stycznia 2017 r., II UZ 68/16, LEX nr 2209114, z 21 kwietnia 2015 r., II UZ 8/15, OSNP 2017 nr 3, poz. 34, z 15 kwietnia 2015 r., I UK 470/14, LEX nr 1751284, z 5 grudnia 2017 r., I UZ 52/17, LEX nr 2434481, a także z 16 czerwca 2020 r., I UK 330/19, LEX nr 3033209).

Z uwagi na powyższe, Sąd Apelacyjny słusznie więc stwierdził, że skarga kasacyjna w niniejszej sprawie jest niedopuszczalna, z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, która jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 398²¹ k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

r.g.

